

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3

นิรันดร์ บัวหลวง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

FACTORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN CHIANGMAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงใหม่ เขต 3

ของ นิรันดร์ บัวหลวง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์นภัส มโนการณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. อาภาพรรณ ประทุมไทย)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักชิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** นรินทร์ บัวหลวง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา,
2568
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ดร. อาภาพรณ ประทุมไทย
- คำสำคัญ:** ปัจจัยที่ส่งผล, การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 330 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้การคำนวณสูตรของเครซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง .67-1.00 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .973 และ .989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X_5) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 75.00 ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้ สมการรูปคะแนนดิบ คือ $Y^{\wedge} = .398 + .271(X_6) + .260(X_5) + .121(X_1) + .128(X_3) + .119(X_2)$ และสมการรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z^{\wedge} = .307(X_6) + .287(X_5) + .141(X_1) + .140(X_3) + .126(X_2)$ และในส่วนของปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา (Y)

Title: FACTORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN CHIANGMAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Author: Niran Bualuang, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2025

Advisor: Dr. Arpapun Prathumthai

Keywords: Factors Affecting, Academics Administration, School

ABSTRACT

The aims of this research are 1) To study the levels of factors affecting academic administration of school. 2) To study the levels of academic administration of school. 3) To study relationship between factors affecting academic administration of school and academic administration of school. 4) To set forecast equations the factors affecting academic administration of school. The sample group were 330 directors and teachers with sample size determination using Krejcie and Morgan table. The tools used to collect data of this research are questionnaires. Index of item-objective congruence was between 0.67-1.00. The reliability used of Cronbach's alpha coefficient with the value 0.973 and 0.989 The data is analyzed by using percentage, average, standard deviation and Pearson's coefficient analysis, and use the analysis of multiple regression equations.

The research findings were as follows: 1) The overall of levels of factors affecting academic administration of school is in excellent level. 2) The level of the school to be academic administration is in excellent level. 3) The overall of the relationship of the factors affecting academic administration. The statistical significantly is at .01 4) There are 5 factors used to predict the school to be academic administration as follow: factor of media and educational technology (X_6), factor of buildings (X_5), factor of administrators (X_1), factor of parents and communities (X_3), and factor of teachers (X_2). These factors could predict the academic administration on the percentage of 75 and can be written in a prediction equation as follows: The multiple regression equations are raw score was: $\hat{Y} = .398 + .271(X_6) + .260(X_5) + .121(X_1) + .128(X_3) + .119(X_2)$ The predict equation of standard score was: $\hat{Z} = .307(X_6) + .287(X_5) + .141(X_1) + .140(X_3) + .126(X_2)$ and factor of budgets (X_4) is not affected administration of school. (Y)

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อาภาพรรณ ประทุมไทย ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ จตุพร อาจารย์ประจำ สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นางอุไร จันทร์ช่างเพ็ญ ผู้อำนวยการ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา และ นางสาวธารวิมล กันใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ป้าม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้ สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และอนุญาตให้คณะครู และ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม และได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลและจัด ส่งคืนให้ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้ งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และให้กำลังใจ ทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งหลาย ที่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอให้ปกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษา ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จน สามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นรินทร์ บัวหลวง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	11
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ.....	15
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	34
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 5 บทสรุป.....	96
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	110
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	111
ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	122
ภาคผนวก ง รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย	131
ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	132
ภาคผนวก ฉ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	133
ประวัติผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	19
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ.....	37
ตาราง 3 แสดงสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	56
ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	68
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา	75
ตาราง 6 แสดงระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวม.....	76
ตาราง 7 แสดงระดับของปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	77
ตาราง 8 แสดงระดับของปัจจัยด้านครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	78
ตาราง 9 แสดงระดับของปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	79
ตาราง 10 แสดงระดับของปัจจัยด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	80
ตาราง 11 แสดงระดับของปัจจัยด้านอาคารสถานที่ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	81
ตาราง 12 แสดงระดับของปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	82
ตาราง 13 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวม	83

ตาราง 14 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	84
ตาราง 15 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	85
ตาราง 16 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล	86
ตาราง 17 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	87
ตาราง 18 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา.....	88
ตาราง 19 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	89
ตาราง 20 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	90
ตาราง 21 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการ.....	91
ตาราง 22 แสดงค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) (Tolerance) และ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ระหว่างตัวแปรอิสระ	92
ตาราง 23 แสดงการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรตาม ด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวน	93
ตาราง 24 แสดงอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์ และคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด จาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยวิธี Stepwise	93
ตาราง 25 แสดงค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	94

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงแผนที่เขตพื้นที่บริการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 55

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3..... 66

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง และยังเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโลกในปัจจุบัน การพัฒนาการศึกษาอย่างเร่งด่วนจึงเป็นเป้าหมายสำคัญ เพื่อให้บุคคลได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพความรู้ ความสามารถ เข้าใจความแตกต่าง เคารพในผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ บุคคลที่มีการศึกษาสูงจะมีทักษะและความรู้ความสามารถที่ใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ประเทศชาติมีความสามารถในการแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์ และยังคงช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมสร้างสังคมที่ยุติธรรม ประชากรในประเทศสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยยังคงรักษาความเป็นไทยไว้ได้

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจ (ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ,

2562) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาและให้ความสำคัญ ในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายโดยผู้บริหารนำความรู้ด้านกระบวนการบริหารทางการบริหารสถานศึกษามาปรับใช้ ในการดำเนินการพัฒนาในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยการบริหารงานวิชาการที่ดีนั้น จะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน สนับสนุนการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมถึงมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในทางตรงกันข้าม การบริหารงานวิชาการที่ไม่ดี มักจะขาดการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเท่าที่ควร และมักจะขาดการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการบริหารงาน หลักสูตรอาจไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอาจไม่ต่อเนื่องหรือไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อาจไม่มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2566)

ด้วยความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าว จึงมีนักวิจัยหลายท่านทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพขององค์กรให้มีประสิทธิผล เช่น ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาพบว่า ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 4) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา วีริวิญญ์ อารีสวัสดิ์ (2564) ก็พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่เหมือนกับของ ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3. ปัจจัยด้านงบประมาณ 4. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และมีพบเพิ่มอีก 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และ กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องมีการ วางแผนการใช้อาคารสถานที่ และอาคารสถานที่นั้นควรจัดให้มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ

ต่อจำนวนนักเรียน มีที่ตั้งและบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย และมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อม ในการทำงานของผู้บริหาร ครูบุคลากร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จหรือเกิดความล้มเหลวได้เช่นกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ โดยจากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน O-Net (Ordinary National Educational Test) ประจำปีการศึกษา 2566 ระดับจังหวัด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย เท่ากับ 49.37 วิชาภาษาอังกฤษ เท่ากับ 29.44 วิชาคณิตศาสตร์ เท่ากับ 22.83 และวิชาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 35.46 จากรายงานดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ เนื่องจากมีเพียงวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย เท่ากับ 52.22 วิชาภาษาอังกฤษ เท่ากับ 27.27 วิชาคณิตศาสตร์ เท่ากับ 21.81 และวิชาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 32.23 จากรายงานดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ เนื่องจากมีเพียงวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 จากรายงานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ เนื่องจากมีเพียงวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) แสดงให้เห็นถึงปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ นอกจากนี้ปัญหาสาเหตุยังเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากบริบทสถานศึกษาและชุมชนจำนวนมากมีพื้นที่ติดชายแดนประเทศเมียนมาร์ หรือพื้นที่สีแดงที่มีปัญหาทางด้านยาเสพติด ปัญหาด้านพฤติกรรม ที่ใช้ความรุนแรง นำไปสู่การออกกลางคันของผู้เรียน ปัญหาด้านงบประมาณในการบริหารที่ไม่เพียงพออันเนื่องมาจากสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา ปัญหาด้านสื่อเทคโนโลยีที่ไม่มีความพร้อม เนื่องจากสถานศึกษาจำนวนหลายแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ ไฟฟ้าและสัญญาณอินเทอร์เน็ตเข้าไม่ถึง จากสภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลของการวิจัย อาจเป็นประโยชน์ในการกำหนดเป็นแนวทางหรือนโยบายการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล หรือสามารถ

นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานวิชาการในการพัฒนาคุณภาพของงานวิชาการเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. มีปัจจัยการบริหารงานวิชาการอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 153 โรงเรียน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 206 คน และครู จำนวน 2,184 คน รวมทั้งสิ้น 2,390 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 330 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนด สัดส่วนขนาดของตัวอย่างตามกลุ่มโรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีขอบเขตดังนี้ (อ้างอิงจากตาราง สังกะระห์หน้า 19)

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ
5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 มี 7 ด้าน ประกอบด้วย (อ้างอิงจากตารางสังเคราะห์หน้า 30)

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. การประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ดังนี้

- 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 1.4 ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 1.5 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
- 1.6 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยมีขอบข่ายดังนี้

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.2 การจัดการเรียนการสอน
- 2.3 การวัดผลและประเมินผล
- 2.4 การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
- 2.5 การนิเทศการศึกษา
- 2.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.7 การประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงดาว อำเภอเวียงแหง อำเภอไชยปราการ อำเภอฝาง และอำเภอแม่อาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 152 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงสุด เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย การวางแผนและปฏิบัติตามแผน การพัฒนาและการบริหารงานวิชาการ การมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ กล้าคิดกล้าทำ และกล้าตัดสินใจ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นแบบอย่างที่ดี และมีคุณธรรมและจริยธรรม

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนในการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร สอนตรงตามวิชาเอก การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียน

ในด้านต่าง ๆ การมีความรัก ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน การมีคุณธรรมและจริยธรรม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เช่น สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชน การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะ ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษา การเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แก่ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน

1.4 ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการบริหารงบประมาณในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการและงานด้านอื่น ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้าน การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม การแสวงหาเงินสนับสนุน การจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบและโปร่งใส การควบคุมบัญชี การรายงานผลการใช้เงินต่อครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

1.5 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการใช้อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนและงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความพร้อมของอาคารสถานที่ การสร้างบรรยากาศการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม การบำรุงรักษาให้พร้อมต่อการใช้งาน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก พัสตุ ครุภัณฑ์ที่เพียงพอ การดูแลรักษาความปลอดภัยต่อการใช้งานของผู้รับบริการ และการใช้ทรัพย์สินทางราชการอย่างเหมาะสม

1.6 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ โปรแกรม ความพร้อมด้านอินเทอร์เน็ต จำนวนสื่อเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อผู้เรียน สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย ความเหมาะสมของสื่อเทคโนโลยี และการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เป็นอย่างดี

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาให้มากที่สุด ประกอบไปด้วย งานหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น เพื่อปรับปรุงแก้ไข และสร้างหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และกรอบเนื้อหาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การวัด และประเมินผลการใช้หลักสูตร และการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยออกแบบการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำผู้เรียนไปสู่ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม การสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การฝึกทักษะการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.3 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัด การตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ของผู้เรียน จากครูผู้สอนโดยการวัดและประเมินผลจากการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการทดสอบ การสังเกต การทำโครงการ หรือการประเมินตามสภาพจริง และการปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน จากข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4 การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การสร้าง การปรับปรุง และการประยุกต์ใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ของครูและบุคลากร เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาสื่อแบบดั้งเดิมและสื่อ แบบดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา การกำกับติดตาม การประเมินผลการแลกเปลี่ยน ความรู้ การช่วยเหลือสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

2.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาและพัฒนากการเรียน การสอนจากการศึกษาค้นคว้า โดยการดำเนินการของครูผู้สอนเองในการแสวงหาคำตอบ หรือข้อสงสัยในสภาพปัญหาในจัดการเรียนการสอนโดยตรง และบริบทของห้องเรียนของตนเอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถนำผลจากการวิจัย ไปใช้ได้ทันทีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

2.7 การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง งานประกันคุณภาพการศึกษาในการรับรองคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพที่มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผลที่ได้จากการวิจัยจะทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ การจัดสรรทรัพยากรได้ตรงจุด และสอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา และนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ
2. ผลที่ได้จากการวิจัยจะทำให้ทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการไปพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษา ในการเสริมสร้างความรู้และทักษะในการดำเนินงานด้านวิชาการ และส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนับสนุนงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.3 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
  - 2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
  - 2.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
  - 2.4 ปัจจัยด้านงบประมาณ
  - 2.5 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
  - 2.6 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
  - 3.1 งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
  - 3.2 การจัดการเรียนการสอน
  - 3.3 การวัดผลและประเมินผล
  - 3.4 การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
  - 3.5 การนิเทศการศึกษา
  - 3.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 3.7 การประกันคุณภาพการศึกษา
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหาร จัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร จัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้ง วัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรี ยน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอดังนี้

สุภักดีศิริ แก้วมาพะเนา (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ พัฒนาด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐาน โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น งานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษา เป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ซึ่งผู้บริหาร ครูทุกคนจะต้องร่วมกันจัดการให้มีการดำเนินการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการหาวิธีการดำเนินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของ การศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ที่คงทนเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จรุณี แก้วเอี่ยม (2557) ได้กล่าวว้ งานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล ต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2566) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการบริหารร่วมกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้ คำปรึกษา แนะนำและประสานงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งาน การเรียนการสอน งานด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุดงานนิเทศภายใน และงานประชุม อบรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา

เพราะการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ล้วนขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เนื่องจากงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ ก้าวทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สัมมา ธรณิย์ (2560) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการสั่งการ ควบคุมและจัดการเพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีจุดมุ่งหมายคือ ผลผลิต หรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพ สูงสุด และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ชไมพร ธิอ้าย (2562) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของผู้เรียนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และภาวะสุขภาพตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ต่อผู้เรียนทั้งนี้เพื่อปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาให้มากที่สุด ประกอบไปด้วย งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร งานจัดการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิจัยในชั้นเรียน งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานนิเทศภายใน และงานประกันคุณภาพการศึกษา

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญเป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดทิศทางและเป้าหมายอย่างมีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสามารถกระจายงานได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมตามความสามารถ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทของ สถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดจนสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาของการศึกษา งานนิเทศภายใน และงานประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาให้มากที่สุด ประกอบไปด้วยงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็น งานหลักและเป็นงานที่สำคัญที่สุดซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนพัฒนาปรับปรุง เพื่อนำไปสู่คุณภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะการสนับสนุนงานวิชาการ ให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารงานวิชาการยังเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งนับได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจด้านงานวิชาการของตนเอง รู้จักปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอรวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน และที่สำคัญที่สุดการได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือและได้รับความร่วมมือจากชุมชนและสังคม จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาและให้ความสำคัญเพื่อช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายได้

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหาร งานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษา และให้ความสำคัญเพื่อช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายได้

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงาน หมายถึง งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นงานหลักสูตร หรืองานจัดการเรียน

การสอน งานวัดผล ประเมินผล งานทุกงานของงานวิชาการล้วนมีความสำคัญกับสถานศึกษา ดังนั้น จึงถือได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ แต่ก็ยังต้องมียานอื่นสนับสนุนด้วย สถานศึกษาจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ไปได้

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของผู้เรียนที่ถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน อันเป็นกระบวนการหลักที่พัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นกระบวนการหลัก ในการจัดการกิจกรรมทางการศึกษา ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และงานสนับสนุนอื่น ๆ มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องอาศัย การสนับสนุนจากงานด้านอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษา

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) อ้างถึงใน (นงนุช อินทรโคกสูง, 2565) ได้กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินพัฒนาในเรื่องหลักสูตร สถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อให้เป็นไป ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. วางแผนงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนาทางกระบวนการ เรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประเมินคุณภาพภายในมาตรฐาน สถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและการส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงานตลอดจน ดูแล นิเทศ กำกับ และติดตาม

2. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินกิจกรรมการทำงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการ พัฒนา ส่งเสริมงานด้านวิชาการทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม การดำเนินงานวิชาการ การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา เกิดจากความรู้ และประสบการณ์ของผู้เป็นเจ้าของทฤษฎีหรือนักคิดที่รวบรวมและประมวลเป็นแนวความคิด

หรือข้อสันนิษฐานในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาแล้วพัฒนาเป็นสมมุติฐาน เป็นทฤษฎีเบื้องต้น ซึ่งเป็นวิธีการบริหารการศึกษาที่เป็นสากลมีขั้นตอน หรือกระบวนการบริหารงานที่ต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนำไปสู่การนำไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการงานวิชาการ เป็นแนวคิด หลักการ และความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และมีจุดมุ่งหมายและวิธีการที่แตกต่างกันไป โดยมุ่งเน้นการจัดการและพัฒนางานวิชาการในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดบรรลุเป้าหมายทางวิชาการ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน และสังคมโดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอดังนี้

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้สอน
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
2. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ

ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านชุมชน

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
3. ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่
4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านงบประมาณ
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
4. ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านงบประมาณ
4. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

วีรวิษณุ อารีสวัสดิ์ (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
4. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
5. ปัจจัยด้านงบประมาณ
6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 และพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี
2. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
3. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และพบว่าปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
4. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

โชติรส จิโนรส (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และพบว่า ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านงบประมาณ
2. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
4. ปัจจัยด้านครู
5. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 และพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ
3. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

กรณีศึกษา อรรถชัยยะ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ท และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
2. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
3. ปัจจัยด้านงบประมาณ
4. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา และทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงนโยบายการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน และเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุซึ่งส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงสุด เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบหลักสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ	ผู้วิจัย										ความถี่		
	แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560)	ดาราวรรณ กลิ่นเขตรัตน์	ปารณี เพชรลีช่วง (2561)	ณัฐธิดา งามตา (2561)	ชไมพร ธิอ้าย (2562)	ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562)	วีรวิชัย อารีสวัสดิ์ (2564)	บงกช สิทธิบรรจง (2564)	กัลชญา ทองทัตถา (2565)	พิรญาณ์ แร่ทอง (2565)		โชติรส จิโนรส (2565)	ยมลพร ศรีพลอย (2565)
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			9
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		9
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ	✓	✓			✓	✓	✓				✓	✓	8
5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่	✓			✓			✓		✓	✓		✓	7
6. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม					✓					✓			2
7. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	✓				✓	✓		✓	✓		✓	8

หมายเหตุ: *เกณฑ์การคัดเลือก ปัจจัยที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างน้อย 4 ขึ้นไป

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ จากการพิจารณาค่าความถี่ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ จากผลการศึกษานักการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2565 ได้จำนวน 6 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ
5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

โดยมีรายละเอียดของของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอต่อไปนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษารวมทั้งพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังข้อมูลจากครูผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางทฤษฎี และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้กล่าวว่า ด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ความรู้ ความสามารถ ใช้ปัญญาชี้นำและเป็นต้นแบบที่ดีแก่ผู้อื่น หรือสังคม เพื่อปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ต่อองค์กร และต่อตนเอง โดยอาศัยเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไปสู่วิศวกรรมที่พึงประสงค์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงานวิชาการ สามารถคาดคะเนทิศทางของการศึกษา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวพร้อมทั้งวางแผนเพื่อแก้ปัญหาและผลักดันให้การบริหารสถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่คาดหมายไว้ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเพิ่มเติมความรู้ ทักษะและประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สนับสนุนการให้ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการพิจารณาความดีความชอบขั้นเงินเดือนในการปฏิบัติงานผู้บริหารมีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาผู้บริหารเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นต้องมีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำ เข้าใจตนเอง เข้าใจองค์กร และเข้าใจผู้ร่วมงาน มีวิสัยทัศน์ ก้าวไกล มีทักษะการวางแผน การดำเนินงานเพื่อที่จะพัฒนาสถานศึกษา

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ก้าวไกลมีการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน มีการกำกับติดตามมุ่งความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้น การพัฒนางานพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการทำงานของฝ่ายวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผน และการปฏิบัติตามแผน มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปพัฒนางานวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

บงกช สิทธิบริวงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลมีบุคลิกภาพดีมีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารทำการบริหารงานวิชาการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การเป็นผู้มีความรู้มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน มีการกำกับติดตาม มุ่งความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการพัฒนางาน พัฒนาบุคลากร และส่งเสริมการทำงานของฝ่ายวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการประยุกต์ใช้ความรู้ มีความสามารถในการนำแนวคิด วิธีการ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับครูและนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ก้าวไกล

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยผู้บริหาร หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารทำการบริหารงานวิชาการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้แก่การเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ก้าวไกล มีการวางแผนและการปฏิบัติติดตามแผน มีการกำกับติดตาม มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสำคัญในการบริหารงานวิชาการโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ กล้าคิดกล้าทำ และกล้าตัดสินใจ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการสื่อสารที่ดี มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย การวางแผนและปฏิบัติตามแผน การพัฒนาและการบริหารงานวิชาการ การมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ กล้าคิดกล้าทำ และกล้าตัดสินใจ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นแบบอย่างที่ดี และมีคุณธรรมและจริยธรรม

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

แกรงกล้า สุวรรณโพล (2560) ปัจจัยด้านผู้สอน คือ ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำทักษะความสามารถมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี และมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้ความรู้ ความสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างสูงสุด

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้กล่าวว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุวัตถุประสงค์ โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึที่ดี รักและเมตตากรุณาต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน

ปารณี เพชรสีช่วง(2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนได้สอนตรงตามวิชาเอก นำความรู้จากการพัฒนาทางวิชาการมาพัฒนาการจักระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน จัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วางแผนการจักระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของนักเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการเรียน

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้สื่อเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดบรรยากาศ
 ในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการวัดผล
 และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลาย นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน
 การสอนพัฒนาผู้เรียน โดยใช้การทำวิจัยในชั้นเรียน และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดกระบวนการ
 เรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานวิชาการ
 ของสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษานั้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดเกิดความรู้
 คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา
 ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 23
 และมาตรา 24 ได้กำหนดไว้คือ ครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้จัด
 กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข
 เพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดไว้

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็น
 ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียน
 การสอนสอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนตรงตามวิชาเอก ใช้สื่อ นวัตกรรม
 และเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุง
 คุณภาพการเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตน
 ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน
 ผู้ปกครอง และชุมชน

บงกช สิทธิบริวรงค์ (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็นผู้
 มีความรู้ ความสามารถมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียน
 การสอนสอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนตรงตามวิชาเอก ใช้สื่อนวัตกรรม
 และเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุง
 คุณภาพการเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตน
 ตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดจน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน
 ผู้ปกครอง และชุมชน

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนเป็นปัจจัย
 ที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จโดยครูจะต้องเป็น
 ผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริม
 สนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ การสอนเป็นระบบ มีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน
 การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน และการวัดผลประเมินผล

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียน การสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึกที่ดี รักและเมตตาต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านครู หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่ จัดการเรียนการสอนทำการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ใช้เอกสารประกอบการสอน สื่ออุปกรณ์ได้เหมาะสม การจัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งแบบรายกลุ่มและรายบุคคลที่น่าสนใจ ปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรม และระเบียบวินัยแก่นักเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึง ผลที่เกิดกับผู้เรียนและมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้ ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนทางการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุ เป้าหมายได้แก่ การดำเนินงานสอนของครู การเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน มากที่สุด เมื่อนักเรียนอยู่ที่โรงเรียน เป็นผู้บทบาทและมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียน การสอน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียน มีความเป็นกลาง รักเมตตาต่อนักเรียนทุกคน เท่าเทียมกัน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่โรงเรียน หรือปัญหาที่บ้าน ถ้าหากสามารถช่วยได้ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง และความสามารถของครู ครูควรมีเมตตาต่อศิษย์ทุกคน และควรถือว่าศิษย์ทุกคนเป็นเสมือนลูก เสมือนหลาน ความเมตตาที่มีต่อศิษย์จะทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน และสอนด้วยความ สุข เพราะในดวงจิตของครู มีแต่ความปรารถนาดีที่ต้องการให้ศิษย์มีความรู้และมีอนาคตที่ดี ในภายภาคหน้า ครูที่มีเมตตาจะพูดกับศิษย์ด้วยคำพูดที่มีความไพเราะสุภาพ และอ่อนโยน และจะให้ กำลังใจศิษย์อยู่เสมอ

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน ในการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร สอนตรงตาม

วิชาเอก การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ การมีความรัก ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน การมีคุณธรรมและจริยธรรม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี

ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

แกรงกล้า สุวรรณโพลง (2560) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมการเลือกสรร และร่วมดำเนินการ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์ ความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษา ควรมีผลในทางบวก และแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษา

ดาราวรรณ กลิ่นเขตรการณ์ (2561) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก

ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง สถานศึกษามีบุคลากรในชุมชนร่วมกันสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีและเหมาะสมในสถานศึกษา มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชนมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการศึกษาให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ชุมชนสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนของบุตรหลานผู้เรียน ได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมกันคัดเลือก และร่วมดำเนินการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน สนับสนุนให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีเครือข่ายความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสามารถส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้ปกครอง

และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้ปกครอง และชุมชนเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด วิธีการดำเนินการ และร่วมดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน งานวิชาการของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 23 และมาตรา 24 ได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ โดยมีการวางแผน การประสานงาน การจัดบุคลากร และมีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่อผู้ปกครองและชุมชน การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงโรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนการสร้างความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจสนับสนุนซึ่งกันและกันในการช่วยเหลือผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึงสถานศึกษาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ผู้ปกครองและศิษย์เก่า การจัดประชุมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่อผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ มีการส่งเสริมสนับสนุนและติดตาม การเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมถึงสถานศึกษาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

บงกช สิทธิบริวงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน ในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้

ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยการวางแผนการประสานงาน การจัดบุคลากร และมีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่อผู้ปกครองและชุมชน การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงโรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนการสร้างความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจสนับสนุนซึ่งกันและกันในการช่วยเหลือผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอน

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน การจัดตั้งสมาคม ชมรม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า การจัดประชุมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ต่อผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น มีการส่งเสริม สนับสนุน และติดตาม การเรียนรู้ของนักเรียน มีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมถึงสถานศึกษามีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

กรรณิกอรรธชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชน เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน การบริหารงานของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเสนอแนะและร่วมตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา เพราะการที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เช่น สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชน การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะ ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษา การเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน

ปัจจัยด้านงบประมาณ

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายความว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณ รายรับ รายจ่าย และทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดรายได้ ของสถานศึกษา หรือจากการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน โดยนำมาใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้กล่าวว่า งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากรของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วย สถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณมาใช้ จัดสรรในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและพอเพียง

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรงบประมาณนั้นอย่างคุ้มค่ามากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุดจากการจัดการงบประมาณ

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้กล่าวว่า งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากรของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุนการทำเอกสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณ การศึกษาได้รับทราบ การควบคุมบัญชี การรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง ตลอดจนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จ

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีความสมดุลระหว่างงบประมาณกับโครงการ/กิจกรรม มีการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณ

อย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้มีการรายงานผล การใช้เงินต่อคณะครูคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง

บงกช สิทธิบรรณ (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีความสมดุลระหว่างงบประมาณกับโครงการกิจกรรม มีการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากรของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วย สถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณมาใช้จัดสรรในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและพอเพียง

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุน การทำเอกสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณการศึกษาได้รับทราบ การควบคุมบัญชี การรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง ตลอดจนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จ

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณการแสวงหาเงินสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีความสมดุลระหว่างงบประมาณกับโครงการ/กิจกรรม มีการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจน และทั่วถึง

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากในการดำเนินงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีการใช้งบประมาณในการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละงาน จำเป็นจะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ

เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ โดยสถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณมาใช้จัดสรรการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและพอเพียง เพื่อให้ตรงกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการการบริหารงบประมาณ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการและงานด้านอื่น ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้าน การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ในการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม การแสวงหาเงินสนับสนุน การจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบและโปร่งใส การควบคุมบัญชี การรายงานผลการใช้เงินต่อครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ปัจจัยด้านอาคารสถานที่

แกร่งกล้า สุวรรณโพลง (2560) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในสถานศึกษา รวมทั้งห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น โดยต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

ดาราวรรณ กลั่นเขตรการณ์ (2561) ได้กล่าวว่า อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ อาคารสถานที่ที่มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ มีที่ตั้ง และบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียนจะต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ที่มีแนวทางการดำเนินงาน คือ วางแผนการจัดอาคารและพื้นที่ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดบ้าง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาเหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียน มีระบบการลงทะเบียนและระเบียบการใช้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีเจ้าหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก พัสตคุรุภัณฑ์และความปลอดภัย

บงกช สิทธิบริวงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่

อาคารสถานที่ที่มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ มีที่ตั้งและบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียนจะต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ อาคารสถานที่ที่มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ มีที่ตั้ง และบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร และที่สำคัญคือ ห้องเรียนจะต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีระบบการลงทะเบียน และระเบียบการใช้อาคารมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีเจ้าหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก พัสดุ ครุภัณฑ์ และความปลอดภัย

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และอาคารสถานที่นั้น ควรจัดให้มีขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีที่ตั้งและบรรยากาศดี เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย และมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลกระทบต่อใช้อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนและงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความพร้อมของอาคารสถานที่ การสร้างบรรยากาศการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม การบำรุงรักษาให้พร้อมต่อการใช้งาน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก พัสดุ ครุภัณฑ์ที่เพียงพอ การดูแลรักษาความปลอดภัยต่อการใช้งานของผู้รับบริการ และการใช้ทรัพย์สินทางราชการอย่างเหมาะสม

ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

แกร่งกล้า สุวรรณระโพลง (2560) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำนวัตกรรมที่ผ่านการพิสูจน์ตามขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์จนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย ด้านมโนทัศน์ที่มุ่งเน้นทางด้านสโตนัทชนะ (Physical) ได้แก่ อุปกรณ์ (Hardware) เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น วัสดุ (Software) เป็นวัสดุที่นำไปใช้กับตัวเครื่องมือ โปรแกรมข้อมูล ม้วนเทปเสียง ม้วนวิดีโอ เป็นต้น และด้านมโนทัศน์ทางด้านพฤติกรรม (Behavioral) มุ่งเน้นทางด้านวิธีการ (Technique) อย่างเพียงพอต่อผู้เรียน รวมถึงการประยุกต์ใช้นวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับงานวิชาการ ร่วมกับ

การจัดการเรียนการสอน บำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมข่าวสาร และการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว กว้างไกลและทั่วถึงทันโลก ทันเหตุการณ์ เทคโนโลยีจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนทำให้คุณภาพการเรียนดีขึ้น

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้คุณภาพของผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้กล่าวว่า สื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยการใช้อย่างพอเพียง เหมาะสม มีสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้การได้เป็นอย่างดี

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำสื่อ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนจัดหาอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็น มีสื่อพื้นฐานที่จำเป็นต่อหลักสูตร มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีการจัดระบบ การค้นหาเป็นหมวดหมู่ มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

บงกช สิทธิบริวงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยการใช้อย่างพอเพียงเหมาะสม มีสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้การได้เป็นอย่างดี

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ความพอเพียง

ความเหมาะสม วิธีการใช้ ใช้ได้ ใช้เป็น มีสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี

โชติรส จิโนรส (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย ความพอเพียง ความเหมาะสม วิธีการใช้ ใช้ได้ ใช้เป็น มีสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งส่งผลให้การวางแผนจัดหาอุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็น มีสื่อพื้นฐานที่จำเป็นต่อหลักสูตร มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษามีการจัดระบบการค้นหาค้นหาเป็นหมวดหมู่ มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้กล่าวว่า สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ใช้ได้มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนและการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมี การดำเนินการวางแผนในจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อผู้เรียน เพราะการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและมีความสนใจเรียนมากขึ้น และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลต่อการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ โปรแกรม ความพร้อมด้านอินเทอร์เน็ต จำนวนสื่อเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อผู้เรียน สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย ความเหมาะสมของสื่อเทคโนโลยี และการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เป็นอย่างดี

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน

ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขอข่ายการบริหารงานวิชาการไว้
อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ
ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจ
กำหนดหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

ด้านวิชาการ

- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (ซ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (ฌ) การนิเทศการศึกษา
- (ญ) การแนะแนว
- (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (ฐ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- (ฑ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(ฒ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

(ณ) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

(ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนด
ขอข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร และ กระบวนการเรียนรู้
2. การจัดทำทะเบียนและวัดผล-ประเมินผล
3. การบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา
5. การส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้
7. การสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ 8 ด้าน ประกอบด้วยขอบข่ายดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การวัดและประเมินผล
3. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
4. การนิเทศการศึกษา
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
8. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วยขอบข่ายงาน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
5. ด้านการนิเทศการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กัลชัญญา ทองหัตถา (2560) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จะครอบคลุมในขอบข่ายดังต่อไปนี้

1. งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร
2. งานการจัดการเรียนการสอน
3. งานวัดผลและประเมินผล
4. งานนิเทศภายในสถานศึกษา
5. งานวิจัยในชั้นเรียน
6. งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

7. งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วยขอบข่ายงาน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล
5. ด้านการนิเทศการศึกษา
6. ด้านการแนะแนว
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
8. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วยขอบข่ายงาน 7 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. การประเมินผลการเรียนรู้
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
7. การนิเทศภายใน

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย ขอบข่ายงาน 7 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การวัดผลและประเมินผล
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. การนิเทศภายในของสถานศึกษา
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย ขอบข่ายงาน 8 ด้าน ได้แก่

1. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
4. การนิเทศการศึกษา
5. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
6. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

จากการศึกษาข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ จากนักวิชาการและนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน มีข้อบ่งชี้ที่สอดคล้องกัน และแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้นำข้อบ่งชี้ทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบหลักสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ	หน่วยงานการศึกษา นักวิชาการ และงานวิจัย									ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	พรบ.การศึกษา (2542) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 4) (2562)	ปิยะพร เขียวอินทร (2562)	อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)	กัลลัญญา ทองหัตถา (2565)	บงกช สิทธิบรรจง (2564)	ชนกานต์ เข็มสะอาด (2564)	ญาดา สุทธิ (2566)	ชัยรัตน์ ทัพบุรี (2566)	
1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	8
2. การจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
3. การวัดผลและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
5. การนิเทศการศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	✓		✓		✓		✓	✓	✓	6
7. การประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
8. การวางแผนงานวิชาการ	✓			✓		✓				3
9. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	✓	✓								2
10. การแนะแนวการศึกษา						✓				1

หมายเหตุ: *เกณฑ์การคัดเลือก ข้อบ่งชี้งานวิชาการที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างน้อย 6 ขึ้นไป

จากการการศึกษาขอบข่ายของงานวิชาการข้างต้น สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันไปตามบริบทและความเหมาะสมของสถานศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการเพื่อกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มีความอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน จากการพิจารณาค่าความถี่ของขอบข่ายงานวิชาการ จากผลการศึกษานักวิชาการตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2565 และใช้เกณฑ์ในการเลือกขอบข่ายงานวิชาการ คือ มีค่าความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไปสรุปได้ขอบข่ายดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. การประกันคุณภาพการศึกษา

งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ กระบวนการวางแผน การจัดทำหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และเอกสารการประเมินผลการใช้หลักสูตร

ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน มีแนวทางในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน โดยการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดทำ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรคู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกาวิเคราะห์จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศใช้ หลักสูตร ติดตามประเมินผล ดำเนินการโดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

บงกช ลิทธิบริวรงค์ (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ กระบวนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนหรือจัดระบบทางการศึกษา เนื้อหาสาระสำคัญ และกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและเจตคติ ค่านิยม และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศให้ครูผู้สอนรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึงการจัดทำหรือพัฒนาเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชนโดยรอบสถานศึกษา

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การนิเทศติดตาม และประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร

สรุปลได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไข และสร้างหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับตัวชีวิตของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบเนื้อหาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร และการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา

ขอบข่ายการพัฒนาหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์

4. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
5. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
6. การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้
7. การกำหนดการวัดและประเมินผล
8. การนำหลักสูตรไปใช้
9. การประเมินหลักสูตร

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตร ขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตร คือ สสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นทางสังคม กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ครูต้องนำมาสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม และพิจารณาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา และครู อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา พิจารณาให้เห็นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และพิจารณาให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทุกปี เพื่อนำไปปรับและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

- (1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)
- (2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา
- (3) การประชุมอบรมปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตร
- (4) การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษามาสนับสนุน
- (5) การจัดทำหลักของสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการตามกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน
- (6) ขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (7) ส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- (8) กำหนดให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
- (9) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรและปรับปรุงให้มีคุณภาพ
- (10) สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตร

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ขอบเขตที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของสังคม การกำหนดจุดมุ่งหมาย

และเนื้อหา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้ และประเมินผล สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ขอความเห็นชอบ และติดตามประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอด ความรู้ของครูด้วยวิธีหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า งานจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการ ที่วางแผนและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งยังส่งเสริมให้ใช้วิธีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ ส่งเสริมการจัดบรรยากาศการใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้ผู้สอนได้สอนตรงตามวิชาเอก และความถนัด จัดกิจกรรมประสบการณ์ที่หลากหลายมีความหมายกับผู้เรียนให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้น ด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และที่สำคัญการจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องคำนึงถึง ตัวบุคคลด้วย

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สามารถทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ผลักดันให้มีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการจัดเตรียมเนื้อหาการสอน ที่หลากหลายและยืดหยุ่น คำนึงถึงศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ อันได้แก่ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า กิจกรรมหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ หรือผู้เรียน และผู้สอนเป็นผู้ร่วมกันกระทำเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยออกแบบการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำผู้เรียนไปสู่ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม การสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การฝึกทักษะการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ขอขยายการจัดการเรียนการสอน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอขยายด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ของผู้สอน
2. การวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การจัดชั้นเรียน บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
4. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน
5. การจัดครูเข้าสอนตามศักยภาพ
6. การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม
8. ครุ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้
9. การกำกับ ติดตาม บันทึกผลการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
10. ประเมินผลให้ครบทั้ง 3 ด้าน แก่ไข และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
11. การสอนซ่อมเสริม
12. การสรุปผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอน

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า สรุปได้ว่า งานการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่วางแผนและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อให้นักเรียนเกิดการรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ของผู้สอน การวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้ครู มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรมและการประเมินผล แก่ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ของผู้สอน
2. การวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การจัดชั้นเรียน บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
4. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน
5. การจัดครูเข้าสอนตามศักยภาพ
6. การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม
8. ครุภัณฑ์มีปัญหาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้
9. การกำกับ ติดตาม บันทึกผลการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
10. ประเมินผลให้ครบทั้ง 3 ด้าน แก่ไข และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
11. การสอนซ่อมเสริม
12. การสรุปผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอน

ชัยรัตน์ ทัพบური (2566) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายด้านการจัดการเรียนการสอนควรจัดไว้เป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการด้านการจัดการเรียนการสอน คือ การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การเตรียมการด้านอาคารสถานที่ ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้
2. การเตรียมการจัดการเรียนการสอน โดยการวิเคราะห์และทำความเข้าใจหลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำโครงการสอนและแผนการสอน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน
3. การจัดหาสื่อการสอนและเทคโนโลยีโดยการตั้งศูนย์บริการสื่อการสอนการแบ่งสื่อออกเป็นประเภท รายวิชา การจัดหาสื่อที่ทันสมัย การสำรวจ วิเคราะห์ความต้องการใช้สื่อ
4. การดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยการเตรียมความพร้อมของครูในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและผู้บริหาร เตรียมความพร้อมของผู้เรียนและผู้ปกครอง
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ในด้านความเข้าใจ (Cognitive Domain) ด้านทักษะการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) และด้านเจตคติ (Affective Domain)

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีการดำเนินงาน โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้กับผู้เรียน

นอกจากนี้ยังมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา และการนิเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา

การวัดและประเมินผล

ความหมายของการวัดและประเมินผล

ปิยะพร เขียวอินทร (2562) ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดแนวทางในการประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้มีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูผู้สอนว่าได้ดำเนินการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่รวมทั้งได้ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการวัดผลและประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษากำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามระเบียบ เพื่อส่งเสริมให้ครูหรือผู้รับผิดชอบได้วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และการเทียบโอนการศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อความเป็นธรรม โปร่งใส มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการศึกษา

บงกช สิทธิบริวรงค์ (2564) ได้กล่าวว่า กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ การจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนด การประเมินผลเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบและใช้ผลการประเมินปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอน มีความเข้าใจการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีคณะกรรมการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ มีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน มีวิธีการติดตามประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง และมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผล อยู่เสมอ

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การการวัดผลประเมินผลการศึกษา หมายถึง การวัดผล การเรียนรู้ของนักเรียน การดำเนินงานกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ สนับสนุน ส่งเสริมให้มี ครูจัดทำ พัฒนาการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่สถานศึกษาตั้งไว้ และดำเนินการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้คำแนะนำแก่ครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดแนวทางในการประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้มีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูผู้สอนว่า ได้ดำเนินการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือไม่รวมทั้งจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัด การตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน จากครูผู้สอนโดยการวัดและประเมินผลจากการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการทดสอบ การสังเกต การทำโครงการ หรือการประเมินตามสภาพจริง และการปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน จากข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขอบข่ายของงานวัดและประเมินผล

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย

1. การประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. การประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. การประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
5. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า งานวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาจะต้องใช้ในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามวิธีการ และเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งได้ ๓ ระดับคือ การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน การประเมินผลระดับสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพระดับชาติ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการวัดผลและประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เราเข้าใจความก้าวหน้าของการเรียนรู้ และในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม การกำหนดขอบเขต และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับ

การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา รวมถึงการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ เพื่อให้เราได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งหมดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการจัดการศึกษา ผลผลิตของสถานศึกษา และความสำเร็จของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา

การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

ความหมายของการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

ปิยะพร เตียวอินทร (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่เหมาะสมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาสื่อ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียน การสอนที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือและตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของผู้สอนไปสู่ตัวผู้เรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นผล ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักการศึกษา เรียกสื่อด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการศึกษา สื่อการเรียนการสอน ฯลฯ เป็นต้น

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า งานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผน โครงการสนับสนุนในการจัดหาผลิตสื่อ ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นด้านสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ส่งเสริม สนับสนุนให้พัฒนาครูเพื่อผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการกำกับติดตาม ประเมินผล การผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ครูผลิตและพัฒนาให้สถาบันการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้ประโยชน์ ต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครู

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ การผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ประสาน

ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ การประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้

ญาติา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของโรงเรียน สนับสนุนแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษา วิเคราะห์ คุณภาพ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพทางวิชาการ การผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน ประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ การประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุง ให้เหมาะสม

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การสร้าง การปรับปรุง และการประยุกต์ใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ของครู และบุคลากร เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาสื่อแบบดั้งเดิม และสื่อแบบดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขอบข่ายของการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีการศึกษาไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแพลตฟอร์ม สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
2. การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. การส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. การระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  5. การสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
  6. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
  7. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพของปัญหา ในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดทำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย
3. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการจากคณะกรรมการ
4. ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน
5. เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ครูผลิตและพัฒนาให้ทั้งภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาให้เกิดประโยชน์
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
7. ประสานความร่วมมือในการผลิต พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย กับสถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรอื่น ๆ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง ขอบเขตในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

ปิยะพร เขียวอินทร (2562) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการนิเทศที่เหมาะสม และหลากหลาย เพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า งานนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ที่ได้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหลักสูตร มุ่งสู่การปรับปรุง ประสิทธิภาพการสอนของครูให้มีความรู้ ความสามารถ นำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้

ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สามารถทำงานด้วยความมั่นใจ มีขวัญ และกำลังใจที่จะพัฒนา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมาย คือ ผู้เรียน ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า งานนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นกระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน และเป็นการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการสอน เป็นสำคัญ

บงกช สิทธิบรวงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า งานนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้ที่ได้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนเพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหลักสูตร มุ่งสู่การปรับปรุง ประสิทธิภาพการสอนของครูให้มีความรู้ ความสามารถ นำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ให้ เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สามารถทำงานด้วยความมั่นใจ มีขวัญ และกำลังใจที่จะพัฒนา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมาย คือ ผู้เรียน ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในของสถานศึกษา หมายถึงการที่บุคลากร ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วม เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เกิดความร่วมมือ ร่วมกันคิด ร่วมกัน ทำเพื่อให้สถานศึกษาพึ่งตนเองในทางวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การค้นคว้า การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน มุ่งช่วยเหลือครูให้แก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยยึดความสำเร็จของผู้เรียน เป็นสำคัญ

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และวางแผนการนิเทศการจัดทำ เครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา การพัฒนา กระบวนการและปรับปรุงการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายโดยมีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา การกำกับติดตาม การประเมินผล การแลกเปลี่ยนความรู้ การช่วยเหลือสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง

อย่างต่อเนื่อง การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของการนิเทศมีจุดมุ่งหมายในการให้คำแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดความพร้อมและลดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และมีการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อให้เป็นไปตามแผน และเกิดประสิทธิภาพ ส่งผลถึงศักยภาพของผู้เรียน

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้คำแนะนำ คำปรึกษาช่วยเหลือเพื่อให้ สถานศึกษาสามารถพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพความสำเร็จดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

บงกช สิทธิบวรพงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษากระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. วางแผนการนิเทศ
3. จัดบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. จัดทำเครื่องมือนิเทศ
5. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน
6. ประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา
7. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบนิเทศ
8. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์นิเทศกับหน่วยงานอื่น
9. ปรับปรุงกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษากระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. วางแผนการนิเทศ
3. จัดบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. จัดทำเครื่องมือนิเทศ
5. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน
6. ประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา
7. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบนิเทศ
8. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์นิเทศกับหน่วยงานอื่น

9. ปรับปรุงกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาครูในด้านการสอน การสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครู พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ผู้สอน เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและสังคม พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการทำงานจากทุกคน และสร้างการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปิยะพร เขียวอินทร (2562) ได้กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสังคม เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่น่าเชื่อถือและเป็นระบบในการแสวงหาคำตอบ เพราะเป็นการคิดค้นและพัฒนาที่เป็น การแก้ปัญหา ในสภาพการณ์ที่เป็นจริงในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนแต่ละรายวิชาเป็นผู้จัดทำ เพื่อแก้ไขปัญหา ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษาให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัย เพื่อการศึกษา มีการทำ PLC ให้ครูผู้สอนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญภายนอก มีการนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบเครือข่ายการเผยแพร่ผลการทำวิจัยในชั้นเรียน กับสถานศึกษาอื่น

ญาติา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการทางวิจัย การศึกษาค้นคว้ามุ่งการแก้ปัญหา และการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน นำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และการปรับปรุงการเรียนการสอน

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน การดำเนินการด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อและพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย ตลอดจนทำการเผยแพร่ผลงานการวิจัย กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาและพัฒนาการเรียน การสอนจากการศึกษาค้นคว้า โดยการดำเนินการของครูผู้สอนเองในการแสวงหาคำตอบ หรือข้อสงสัยในสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยตรง และบริบทของห้องเรียนของตนเอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ได้ทันที เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2561) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบ การบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

ปิยะพร เขียวอินทร (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษายกเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรที่กำหนด

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ และดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้างระบบประกันคุณภาพ การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง สถานศึกษาศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประเมินภายในสถานศึกษาอย่าง

ต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ครูผู้สอนมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่จัดทำขึ้น และรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการศึกษา

ชัยรัตน์ ทับปรี (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้างระบบประกันคุณภาพ การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด

สรุไปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง งานประกันคุณภาพการศึกษา ในการรับรองคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพที่มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ

ขอบข่ายของการประกันคุณภาพการศึกษา

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วย

1. จัดระบบโครงสร้างขององค์กรให้รองรับกับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ
3. สถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
4. ดำเนินงานพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6. จัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การรับรองคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ ซึ่งประกอบด้วยประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปีการดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาประจำปี การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ขอบเขตของกระบวนการสำคัญของสถานศึกษา ประกอบด้วยการจัดโครงสร้างองค์กร กำหนดเกณฑ์ประเมิน วางแผนพัฒนาดำเนินงานตามแผน และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำรายงานประจำปี ขอบข่ายงานครอบคลุมทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอก โดยมีการจัดระบบบริหาร พัฒนามาตรฐาน จัดทำแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ ประเมิน และรายงานผลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

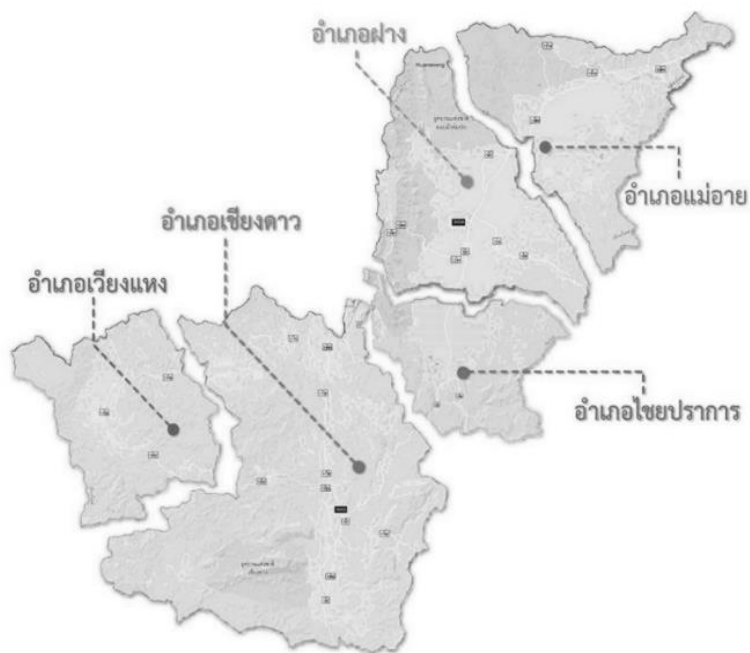
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีความซับซ้อนเนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบถึง 4,893 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา ป่าไม้ และเป็นเขตชายแดนซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นแนวยาวกว่า 100 กิโลเมตร จากอำเภอฝาง อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงดาว จนถึงอำเภอเวียงแหง

สถานที่ตั้ง

ที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เลขที่ 177 ถนนโชตนา หมู่ที่ 12 ตำบลแม่สุ่น อำเภอฝาง เชียงใหม่ 50110

เขตพื้นที่บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 5 อำเภอประกอบด้วย อำเภอฝาง อำเภอแม่สาย อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง

ภาพ 1 แสดงแผนที่เขตพื้นที่บริการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีอำนาจ หน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 153 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่บริหารจัดการศึกษากำหนดเป็นกลุ่มโรงเรียน ตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ว่าด้วย กลุ่มโรงเรียน

ตาราง 3 แสดงสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา
เชียงใหม่	เชียงดาว	กลุ่มเชียงดาว	1. โรงเรียนบ้านถ้ำ 2. โรงเรียนบ้านเชียงดาว 3. โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก อ.เชียงดาว 4. โรงเรียนบ้านปางแดง 5. โรงเรียนบ้านทุ่งละคร 6. โรงเรียนบ้านดอน 7. โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม 8. โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว 9. โรงเรียนพัฒนาต้นน้ำขุนคอง 10. โรงเรียนบ้านแม่กอนใน 11. โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง 12. โรงเรียนบ้านออน 13. โรงเรียนบ้านปางเฟือง 14. โรงเรียนบ้านแม่ป้าม 15. โรงเรียนบ้านปางมะเยา 16. โรงเรียนมิตรมวลชนเชียงใหม่ 17. โรงเรียนบ้านห้วยจะคำน ตชด.อนุสรณ์ 18. โรงเรียนบ้านเมืองคอง 19. โรงเรียนบ้านวังมะริว 20. โรงเรียนบ้านหนองบัว 21. โรงเรียนดอยสามหมื่น 22. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย 23. โรงเรียนบ้านใหม่ 24. โรงเรียนบ้านเมืองนะ 25. โรงเรียนบ้านอรุโณทัย 26. โรงเรียนแกน้อยศึกษา 27. โรงเรียนบ้านหนองเขียว

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา			
เชียงใหม่	เชียงดาว	กลุ่มเชียงดาว	28. โรงเรียนโครงการหลวงแก๊น้อย			
			29. โรงเรียนบ้านรินหลวง			
			30. โรงเรียนบ้านนาหวาย			
			31. โรงเรียนเบญจมา 2 บ้านน้ำรู			
			32. โรงเรียนบ้านแม่แมะ			
			33. โรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ			
			34. โรงเรียนบ้านป่าบง อ.เชียงดาว			
			35. โรงเรียนวัดจอมคีรี			
			36. โรงเรียนบ้านแม่ณะ			
			37. โรงเรียนบ้านสบคาบ			
			38. โรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน			
			39. โรงเรียนวัดปางมะโอ			
			เชียงใหม่	ไชยปราการ	กลุ่มไชยปราการ	1. โรงเรียนบ้านปงดำ
						2. โรงเรียนบ้านห้วยบง
						3. โรงเรียนวัดอรุณวุฒาสี
						4. โรงเรียนวัดบ้านท่า
						5. โรงเรียนบ้านแม่ทะลบ
						6. โรงเรียนวัดป่าแดง
						7. โรงเรียนบ้านป่าจ้าว
8. โรงเรียนบ้านห้วยต้นตอง						
9. โรงเรียนบ้านเวียงผาพัฒนา						
10. โรงเรียนบ้านแม่ชี						
11. โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น						
12. โรงเรียนบ้านอ้าย						
13. โรงเรียนบ้านถ้ำตบเตา						
14. โรงเรียนบ้านหัวฝาย อ.ไชยปราการ						
15. โรงเรียนบ้านสินชัย						

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา
เชียงใหม่	ไชยปราการ	กลุ่มไชยปราการ	16. โรงเรียนบ้านผาแดง
			17. โรงเรียนบ้านตันโชค
			18. โรงเรียนบ้านปงวิทยาสรรค์
เชียงใหม่	ฝาง	กลุ่มฝาง	19. โรงเรียนสันติวนา
			20. โรงเรียนบ้านห้วยไผ่
			21. โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
			1. โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง
			2. โรงเรียนบ้านหัวฝาย อ.ฝาง
			3. โรงเรียนบ้านป่าบง อ.ฝาง
			4. โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน
			5. โรงเรียนบ้านหัวนา
			6. โรงเรียนบ้านม่วงชุม
			7. โรงเรียนบ้านลาน
			8. โรงเรียนบ้านห้วยหมากเหลี่ยม
			9. โรงเรียนบ้านขอบด้ง
			10. โรงเรียนบ้านม่อนปิ่น
			11. โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
			12. โรงเรียนบ้านสันม่วง
			13. โรงเรียนบ้านแม่ข่า
			14. โรงเรียนบ้านดงป่าลัน
			15. โรงเรียนบ้านสันตันเปา
			16. โรงเรียนบ้านปางปอย
			17. โรงเรียนบ้านโป่งนก
			18. โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อ.ฝาง
19. โรงเรียนบ้านแม่คะ			
20. โรงเรียนบ้านเหมืองแร่			
21. โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก อ.ฝาง			

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา
เชียงใหม่	ฝาง	กลุ่มฝาง	22. โรงเรียนบ้านยาง
			23. โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 1
			24. โรงเรียนบ้านห้วยหอม
			25. โรงเรียนบ้านหนองขวาง
			26. โรงเรียนบ้านหลวง อ.ฝาง
			27. โรงเรียนเทพศิรินทร์ 9 โครงการหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์
			28. โรงเรียนวิรุณเทพ
			29. โรงเรียนบ้านแม่อนกลาง
			30. โรงเรียนบ้านสันป่าแดง
			31. โรงเรียนบ้านปางสัก
			32. โรงเรียนบ้านแม่สุ่น้อย
			33. โรงเรียนบ้านต้นสำน
			34. โรงเรียนบ้านหนองยาว
			35. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สุ่นหลวง
			36. โรงเรียนบ้านห้วยเฮียน
			37. โรงเรียนบ้านแม่ใจ
			38. โรงเรียนบ้านห้วยบอน
			39. โรงเรียนบ้านโป่งถีบ
			40. โรงเรียนบ้านศรีดอนชัย
			41. โรงเรียนบ้านเวียงฝาง
			42. โรงเรียนบ้านสันทรายคองน้อย
			43. โรงเรียนบ้านสันต้นดู่
			44. โรงเรียนบ้านห้วยงูกลาง
			45. โรงเรียนวัดนันทาราม
			46. โรงเรียนบ้านสันทราย
			47. โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง
			48. โรงเรียนบ้านเด่นใหม่

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา
เชียงใหม่	แม่ฮ่าย	กลุ่มแม่ฮ่าย	1. โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น
			2. โรงเรียนไทยทุนบ้านสันตน์ดู่
			3. โรงเรียนบ้านท่ามะแกง
			4. โรงเรียนบ้านห้วยปู
			5. โรงเรียนเพียงหลวง ๑ (บ้านท่าตอน) ฯ
			6. โรงเรียนตชด.ไลออนส์มหาจักร 8
			7. โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๘
			8. โรงเรียนบ้านห้วยศาลา
			9. โรงเรียนโชติคุณะเกษมบ้านเมืองงาม
			10. โรงเรียนกมล-เรียม สุโกศล (บ้านผาใต้)
			11. โรงเรียนบ้านสุขฤทัย
			12. โรงเรียนต.ช.ด.ศึกษานารีอนุสรณ์ 3
			13. โรงเรียนบ้านหลวง อ.แม่ฮ่าย
			14. โรงเรียนบ้านปากก้อ
			15. โรงเรียนบ้านป่าแดง
			16. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 12 (บ้านเอก)
			17. โรงเรียนบ้านปางต้นเตื่อ
			18. โรงเรียนบ้านสันป่าเหี้ยว
			19. โรงเรียนบ้านหนองขึ้นยาง
			20. โรงเรียนศึกษานารีอนุสรณ์ 1 บ้านแม่เมืองน้อย
			21. โรงเรียนศึกษานารีอนุสรณ์ ๒
			22. โรงเรียนบ้านห้วยคอกหมู
			23. โรงเรียนชุมชนบ้านคาย
			24. โรงเรียนประพันธ์ - อารีย์ หงษ์สกุล
			25. โรงเรียนบ้านห้วยม่วง
			26. โรงเรียนบ้านฮ่างต่ำ
			27. โรงเรียนบ้านแม่สาว

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มอำเภอ	สถานศึกษา
เชียงใหม่	แม่ฮ่าย	กลุ่มแม่ฮ่าย	28. โรงเรียนบ้านโป่งไฮ
			29. โรงเรียนบ้านห้วยป่าซาง
			30. โรงเรียนบ้านดง
			31. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮ่าง
			32. โรงเรียนบ้านสันป่าข่า
			33. โรงเรียนบ้านดอนชัย
			34. โรงเรียนบ้านโละ
			35. โรงเรียนบ้านสันปอธง
			36. โรงเรียนบ้านสันตันหมื้อ
เชียงใหม่	เวียงแหง	กลุ่มเวียงแหง	1. โรงเรียนบ้านเปียงหลวง
			2. โรงเรียนบ้านจอง
			3. โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อ.เวียงแหง
			4. โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
			5. โรงเรียนบ้านกองลม
			6. โรงเรียนบ้านเวียงแหง
			7. โรงเรียนบ้านนามน
			8. โรงเรียนบ้านปางป๋อ
			9. โรงเรียนบ้านม่วงป๋อก
รวม	5	5	153

ภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2560 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในประเทศพบว่าได้มีนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน (X5) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษา (X2) และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X6) ซึ่งเป็นตัวแปรการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (r) เท่ากับ 0.81 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการพยากรณ์ (r²) เท่ากับ 0.65 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 65 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์เท่ากับ 0.29 และมีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.90

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัย ด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.91 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กได้ร้อยละ 82

ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านชุมชน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถสร้างสมการการพยากรณ์

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอึงโขง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอึงโขงที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.865 สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.748 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 74.80

ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหาร

งานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .79 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 62

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .72 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 52

บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.87 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ร้อยละ 75.00

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 สามารถปฏิเสธทั้งสมมติฐานและยอมรับสมมติฐานบางส่วนเท่านั้น เพราะปัจจัยทางการบริหาร ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนโดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ ร้อยละ 8.13 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง 0.41–0.76

โชติรส จิโนรส (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และ

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.85 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 91.00

ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .87 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 75

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณและปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .88 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 78

ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.98 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 96

ญาดา สุทธิ (2566) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นปัจจัยส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .80 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.30

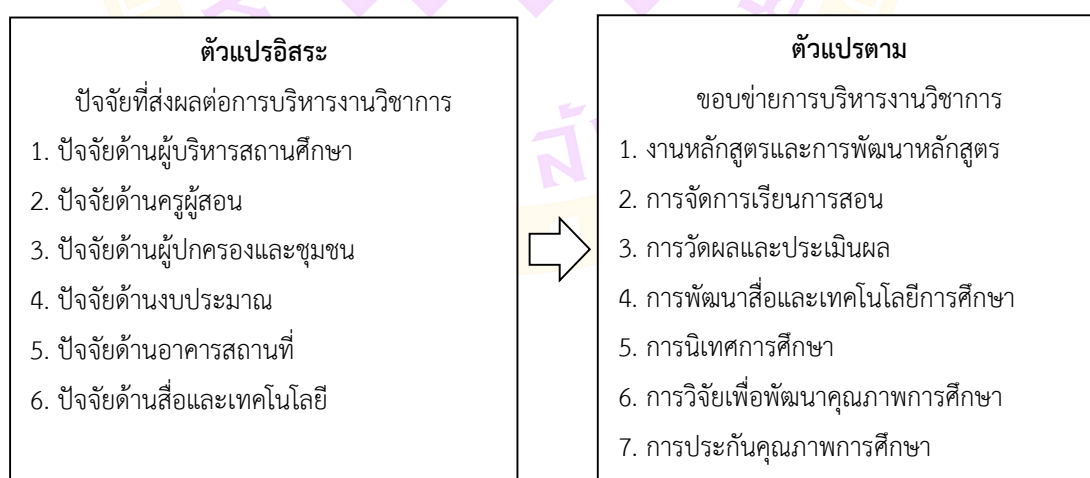
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้องในการศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน เพื่อให้ได้ตัวแปรในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และได้สังเคราะห์ตัวแปรที่เป็นปัจจัย ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี

2. การบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการ หลาย ๆ ท่าน และประยุกต์ใช้เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างตัวแปรของการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน คือ งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษานิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 152 โรงเรียน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 206 คน และครู จำนวน 2,184 คน รวมทั้งสิ้น 2,390 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนขนาดของตัวอย่างตามกลุ่มโรงเรียน ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

กลุ่มสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	ขนาด ประชากร ผู้บริหาร	ขนาด ประชากร ครูผู้สอน	กลุ่ม ตัวอย่าง ผู้บริหาร	กลุ่ม ตัวอย่าง ครูผู้สอน	ขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง
1. กลุ่มเชียงดาว	56	600	7	83	90
2. กลุ่มเวียงแหง	17	166	3	23	26
3. กลุ่มไชยปราการ	24	261	3	36	39
4. กลุ่มฝาง	59	624	8	86	94
5. กลุ่มแม่อาว	50	533	7	74	81
รวมทั้งสิ้น	206	2,184	28	302	330

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ
ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัย
ด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านอาคาร
สถานที่ และ 6) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) และ
บุญชม ศรีสะอาด (2553) ได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนน ช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ มีความหมาย
ดังนี้

5 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

และครูผู้สอน จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผล และประเมินผล 4) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 7) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

2. นำเครื่องมือที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จากนั้นนำไปปรับปรุงตามให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผลตรวจ IOC พบว่า มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

3. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .973 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .989

4. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาชั้นตอน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยบันทึกขอออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 330 ชุด

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 330 ชุด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พร้อมทั้งกำหนดเวลาเพื่อเก็บแบบสอบถามคืน ใช้ระยะเวลา 15 วัน กระทำโดย 2 วิธี ดังนี้

2.1 แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.2 แจกแบบสอบถามทางระบบออนไลน์ ด้วย Google Form

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามและนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงเวลาที่กำหนดต่อไป

4. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 330 ชุด ได้รับกลับคืนมา 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งการทดสอบและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ ตำแหน่งหน้าที่ และประสิทธิภาพการทำงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และ 6) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการเปรียบเทียบเกณฑ์และแปลความหมายแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผลและประเมินผล 4) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 7) การประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการเปรียบเทียบเกณฑ์และแปลความหมายแต่ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) โดยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81–1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61–0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41–0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21–0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01–0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

5. การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์/เนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551)

2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Coefficients) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (Cronbach, 1990)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ความถี่ (Frequency)

2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean or Mean)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
6. การสร้างสมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กับ ระดับการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ** แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- SS แทน ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสองความแปรปรวน
- MS แทน ค่าความแปรปรวนเฉลี่ย
- D $\square$ แทน ชั้นของความอิสระ
- t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
- F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
- P แทน ค่าความน่าจะเป็น
- r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- R แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การทำนาย
R^2_{adj}	แทน	สัมประสิทธิ์การทำนายปรับแก้แล้ว
B	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE.B	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
S.E.est	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
VIF	แทน	ปัจจัยการขยายตัวของแปรปรวน (Variance Inflation Factor)
Tolerance	แทน	ค่าความคงทนของการยอมรับ
X0	แทน	ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
X1	แทน	ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
X2	แทน	ปัจจัยด้านครูผู้สอน
X3	แทน	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
X4	แทน	ปัจจัยด้านงบประมาณ
X5	แทน	ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
X6	แทน	ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
Y0	แทน	ค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
Y1	แทน	การพัฒนาหลักสูตร
Y2	แทน	การจัดการเรียนการสอน
Y3	แทน	การวัดผลและประเมินผล
Y4	แทน	การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
Y5	แทน	การนิเทศการศึกษา
Y6	แทน	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
Y7	แทน	การประกันคุณภาพการศึกษา
$\square$	แทน	สมการพยากรณ์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในรูปแบบดิบ
$\hat{Z}$	แทน	สมการพยากรณ์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 302 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 20 โรงเรียน จำนวน 330 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานทั่วไป ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	104	31.50
หญิง	226	68.50
รวม	330	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	28	8.50
ครูผู้สอน	302	91.50
รวม	330	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	104	31.50
5-10 ปี	157	47.60
11-15 ปี	44	13.30
16 ปีขึ้นไป	22	7.60
รวม	330	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 และครูผู้สอนจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 91.5 และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา อยู่ระหว่าง 5-10 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด คือ 157 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3**

การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ปัจจัย แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแยกเป็นภาพรวม และรายด้าน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 6-12 ดังนี้

ตาราง 6 แสดงระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวม

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	3.88	.56	มาก	6
2	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	3.97	.51	มาก	2
3	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.95	.53	มาก	5
4	ปัจจัยด้านงบประมาณ	3.97	.52	มาก	1
5	ปัจจัยด้านอาคารสถานที่	3.95	.53	มาก	4
6	ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.96	.55	มาก	3
รวมเฉลี่ย		3.95	.45	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลทั้ง 6 ปัจจัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านงบประมาณ และ ด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .52) และ $\bar{X} = 3.97$, S.D. = .51 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .55) ส่วนด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .56)

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 แยกเป็นรายด้าน จะมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 7 แสดงระดับของปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน วิชาการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3.74	.81	มาก	6
2	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากร ให้ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาการ อย่างต่อเนื่อง	3.80	.80	มาก	5
3	ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในประเด็น สำคัญ	3.93	.80	มาก	4
4	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และชัดเจนในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	3.95	.76	มาก	1
5	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหา ด้านวิชาการให้แก่ครูและบุคลากรได้	3.94	.76	มาก	3
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร	3.95	.75	มาก	2
รวมเฉลี่ย		3.88	.56	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่าปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่
เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล
และชัดเจนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .76) และผู้บริหารสถานศึกษา
มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .75) รองลงมา
คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาด้านวิชาการ ให้แก่ครูและบุคลากรได้
($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการ
บริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .81)

ตาราง 8 แสดงระดับของปัจจัยด้านครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและตรงตามวิชาเอกของตน	4.02	.75	มาก	1
2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.84	.75	มาก	6
3	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านวิชาการและวิชาชีพครู	4.00	.76	มาก	3
4	ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.00	.73	มาก	4
5	ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วยความรัก และเมตตา	3.98	.76	มาก	5
6	ครูผู้สอนปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.01	.73	มาก	2
รวมเฉลี่ย		3.97	.51	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและตรงตามวิชาเอกของตน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .75) รองลงมา คือ ครูผู้สอนปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .75)

ตาราง 9 แสดงระดับของปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.98	.77	มาก	2
2	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	3.88	.78	มาก	6
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะในการจัดการศึกษา	3.90	.78	มาก	5
4	ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา	3.98	.71	มาก	3
5	สถานศึกษามีการเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน	3.94	.78	มาก	4
6	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน	4.02	.75	มาก	1
รวมเฉลี่ย		3.95	.53	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .75) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .77) และชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .71) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .78)

ตาราง 10 แสดงระดับของปัจจัยด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้านอย่างชัดเจน	4.01	.79	มาก	3
2	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนการใช้งบประมาณที่วางไว้	3.90	.82	มาก	7
3	สถานศึกษามีการแสวงหาเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ	3.91	.72	มาก	6
4	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ	3.95	.80	มาก	5
5	สถานศึกษามีการอนุมัติงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.02	.76	มาก	1
6	สถานศึกษามีระบบการควบคุมบัญชีที่มีประสิทธิภาพและรายงานผลการใช้เงินต่อครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.99	.72	มาก	4
7	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้	4.02	.74	มาก	2
รวมเฉลี่ย		3.97	.52	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า ปัจจัยด้านงบประมาณส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการอนุมัติงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .76) และสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .74) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .79) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนการใช้งบประมาณที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .82)

ตาราง 11 แสดงระดับของปัจจัยด้านอาคารสถานที่ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านอาคารสถานที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน	3.99	.76	มาก	2
2	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร	3.86	.77	มาก	6
3	สถานศึกษามีการปรับปรุง บำรุงรักษาอาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมต่อการใช้งาน	3.92	.80	มาก	5
4	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก พัดลม และครุภัณฑ์เพียงพอต่อการใช้งาน	3.96	.78	มาก	3
5	สถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคารสถานที่ ที่มีประสิทธิภาพ	3.95	.75	มาก	4
6	สถานศึกษามีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	4.02	.74	มาก	1
รวมเฉลี่ย		3.95	.53	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .74) รองลงมา คือ สถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .77)

ตาราง 12 แสดงระดับของปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อ	ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน	4.03	.75	มาก	1
2	สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ	3.91	.80	มาก	5
3	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อการใช้งาน	3.98	.79	มาก	2
4	สถานศึกษามีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมพื้นที่ของการใช้งานในสถานศึกษา และมีเพียงพอต่อการใช้งาน	3.93	.82	มาก	4
5	สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	3.95	.78	มาก	3
รวมเฉลี่ย		3.96	.55	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .75) รองลงมา คือ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .79) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .80)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 7 ด้าน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแยกเป็นภาพรวม และรายด้าน ผลการวิเคราะห์ แสดงดังตาราง 13-17 ดังนี้

ตาราง 13 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	การพัฒนาหลักสูตร	3.89	.56	มาก	7
2	การจัดการเรียนการสอน	3.95	.55	มาก	5
3	การวัดผลและประเมินผล	3.96	.54	มาก	2
4	การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	3.94	.53	มาก	6
5	การนิเทศการศึกษา	3.98	.52	มาก	1
6	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.95	.56	มาก	4
7	การประกันคุณภาพการศึกษา	3.96	.54	มาก	2
รวมเฉลี่ย		3.95	.48	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .52) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .54 และ $\bar{X} = 3.96$, S.D. = .54 ตามลำดับ) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .56)

ตาราง 14 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ข้อ	การพัฒนาหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.74	.86	มาก	6
2	สถานศึกษามีการจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้ในหลักสูตร สถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น	3.81	.78	มาก	5
3	สถานศึกษามีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.98	.78	มาก	1
4	สถานศึกษามีกระบวนการวัดและประเมินผลของ การเรียนการสอนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	3.98	.71	มาก	2
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม	3.93	.78	มาก	3
6	สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความต่อเนื่องและเป็น ระบบ	3.93	.78	มาก	3
รวมเฉลี่ย		3.89	.56	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .78) และสถานศึกษามีกระบวนการวัดและประเมินผลของ การเรียนการสอนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .71) รองลงมา สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .78) และสถานศึกษามีกระบวนการพัฒนา

และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .86)

ตาราง 15 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีวิธีการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.99	.81	มาก	1
2	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.89	.79	มาก	6
3	สถานศึกษามีวิธีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.95	.80	มาก	3
4	สถานศึกษามีการกิจกรรมหรือวิธีการใดในการฝึกทักษะจัดการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ	3.95	.77	มาก	4
5	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.95	.76	มาก	5
6	สถานศึกษามีวิธีการประเมินว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความเหมาะสมต่อผู้เรียน	3.98	.76	มาก	2
รวมเฉลี่ย		3.95	.55	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีวิธีการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .81) รองลงมา สถานศึกษามีวิธีการประเมินว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความเหมาะสมต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .76)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .79)

ตาราง 16 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามตัวชี้วัด	4.02	.76	มาก	1
2	สถานศึกษามีการตรวจสอบความก้าวหน้าในการ เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.92	.78	มาก	4
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนที่เหมาะสมและหลากหลาย	3.92	.73	มาก	5
4	สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการวัดและ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มาปรับปรุงการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้มีคุณภาพ	4.02	.74	มาก	2
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	3.93	.77	มาก	3
รวมเฉลี่ย		3.96	.54	มาก	

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .76) และสถานศึกษามีการนำข้อมูล จากการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอน และ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .74) รองลงมา สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .77) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่เหมาะสมและหลากหลาย ($\bar{X} = 3.92, S.D. = .73$)

ตาราง 17 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อ	การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสร้างหรือปรับปรุงสื่อการสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	3.98	.75	มาก	2
2	สถานศึกษามีการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา	3.87	.76	มาก	6
3	สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน	3.99	.80	มาก	1
4	สถานศึกษามีการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน	3.89	.82	มาก	5
5	สถานศึกษามีการประเมินผลประสิทธิภาพของสื่อและเครื่องมือการสอนที่ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	.74	มาก	4
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู บุคลากร และผู้เรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.96	.70	มาก	3
รวมเฉลี่ย		3.94	.53	มาก	

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94, S.D. = .53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.99, S.D. = .80$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสร้างหรือปรับปรุงสื่อการสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.98, S.D. = .75$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ($\bar{X} = 3.87, S.D. = .76$)

ตาราง 18 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	การนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีกระบวนการให้คำแนะนำและคำปรึกษาเพื่อชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการจัดการศึกษา	4.01	.73	มาก	2
2	สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรของสถานศึกษา	3.91	.81	มาก	6
3	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูและบุคลากร	3.98	.70	มาก	4
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ	3.99	.77	มาก	3
5	สถานศึกษามีแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน	4.01	.77	มาก	1
6	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและติดตามผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา	3.96	.73	มาก	5
รวมเฉลี่ย		3.98	.52	มาก	

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .77) รองลงมาสถานศึกษามีกระบวนการให้คำแนะนำและคำปรึกษาเพื่อชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .81)

ตาราง 19 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรค้นหาปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	4.03	.77	มาก	1
2	สถานศึกษามีขั้นตอนในการวางแผนและออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา	3.93	.81	มาก	5
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้	3.94	.82	มาก	3
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.93	.74	มาก	6
5	สถานศึกษามีการนำผลจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3.95	.83	มาก	2
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับเพื่อนครูในสถานศึกษา	3.94	.80	มาก	4
รวมเฉลี่ย		3.95	.56	มาก	

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรค้นหาปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .77) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการนำผลจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .83) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษา

มีขั้นตอนในการวางแผนและออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .81) และสถานศึกษามีการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .74)

ตาราง 20 แสดงระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ	การประกันคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีกำหนดแนวทางในการวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	3.97	.72	มาก	3
2	สถานศึกษามีวิธีการในการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	3.95	.83	มาก	5
3	สถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	3.96	.72	มาก	4
4	สถานศึกษามีวิธีการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	3.98	.73	มาก	2
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	3.99	.83	มาก	1
6	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ	3.90	.76	มาก	6
รวมเฉลี่ย		3.96	.54	มาก	

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .83) รองลงมา คือสถานศึกษามีวิธีการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยสุด คือ สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .76)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) ผลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 21 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y ₀
X ₁	1						
X ₂	.654**	1					
X ₃	.659**	.703**	1				
X ₄	.643**	.639**	.729**	1			
X ₅	.599**	.643**	.690**	.692**	1		
X ₆	.623**	.610**	.719**	.711**	.733**	1	
Y ₀	.680**	.689**	.741**	.715**	.775**	.783**	1
Mean	3.88	3.97	3.95	3.97	3.95	3.96	3.95
SD	.56	.51	.53	.52	.53	.55	.48

หมายเหตุ: ** < .01

จากตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (X₁-X₆) ทั้ง 6 ปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวม (Y₀) พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .680-.783 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₆) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r = .784) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X₅) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r = .775) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X₃) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

($r = .741$) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.680$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 (Stepwise multiple regression analysis)

ในการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบสภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multiple Linear Regression) ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของ (Stepwise multiple regression analysis) รายละเอียดแสดงดังต่อไปนี้

ตาราง 22 แสดงค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) (Tolerance) และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF
ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1)	.452	2.213
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2)	.413	2.422
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน(X_3)	.318	3.147
ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4)	.354	2.821
ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X_5)	.367	2.725
ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6)	.344	2.908

จากตาราง 22 ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบสภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) เพื่อทำการตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์จะไม่มีความสัมพันธ์กันเอง โดยพิจารณาค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า ค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุด เท่ากับ .318 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .10 และค่า VIF สูงสุดที่ได้ มีค่าเท่ากับ 3.147 ซึ่งน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) ไม่มีลักษณะเป็นสภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ที่จะมีการพยากรณ์ที่สร้างขึ้นมา มีความคลาดเคลื่อนสูง ดังนั้น ตัวแปรพยากรณ์จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย และทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณต่อไปได้

ตาราง 23 แสดงการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรตาม
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

	SS	D□	MS	F	P
สมการถดถอย	57.277	5	11.455	194.628**	.000
ความคลาดเคลื่อน	19.070	324	.059		
รวม	76.347	329			

หมายเหตุ: **P < .01

จากตาราง 23 พบว่า มีตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการอย่างน้อย 1 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 แสดงอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์ และคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยวิธี Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	ร้อยละพยากรณ์
X ₆ , X ₅ , X ₁ , X ₃ , X ₂	.866	.750	75.00

หมายเหตุ: **P < .01

จากตาราง 23 พบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ดีที่สุด 5 ตัวแปรด้วยกัน ซึ่งเรียงลำดับตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₆) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X₅) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X₁) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X₃) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X₂) โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรด้วยกัน สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ร้อยละ 75.00

เพื่อการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จากตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด จึงได้นำเสนอค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ (B, □) ดังตาราง 25

ตาราง 25 แสดงค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE	β	t	P
ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6)	.271	.041	.307	6.663**	.000
ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X_5)	.260	.041	.287	6.393**	.000
ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1)	.121	.035	.141	3.465**	.001
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3)	.128	.043	.140	2.947**	.003
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2)	.119	.041	.126	2.927**	.004
ค่าคงที่	.398	.117			
R = .866	R ² = .750	R ² _{adj} = .746	S.E.est = .243		

หมายเหตุ: **P < .01

จากตาราง 24 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6) ด้านอาคารสถานที่ (X_5) ด้านผู้บริหาร (X_1) ด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และด้านครูผู้สอน (X_2) มีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .866 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 75 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ .243

ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .398 + .271(X_6) + .260(X_5) + 0.121(X_1) + .128(X_3) + .119(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .307(X_6) + .287(X_5) + .141(X_1) + .140(X_3) + .126(X_2)$$

เมื่อเรียงลำดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_6) ($\beta = .307$) รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X_5) ($\beta = .287$) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ($\beta = .141$) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) ($\beta = .140$) ตามลำดับส่วนน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) ($\beta = .126$)

ทั้งนี้ ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมเชียงใหม่ เขต 3 คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สรุปได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงบประมาณ และด้านครูผู้สอน รองลงมา คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้บริหาร

2. ผลการศึกษาระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศการศึกษา รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษากับระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษากับระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ร้อยละ 75.00 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และสมการรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .398 + .271(X_6) + .260(X_5) + .121(X_1) + .128(X_3) + .119(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .307(X_6) + .287(X_5) + .141(X_1) + .140(X_3) + .126(X_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยทุกด้านมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ โดยสถานศึกษาการมีจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนงานประจำปีจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและนอกจากนี้ ครูผู้สอนยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การที่ครูมีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย และใช้สื่อเทคโนโลยี

ที่ทันสมัยจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา ตุ่มโท (2565) ให้เหตุผลว่าโรงเรียนรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครูอย่างชัดเจน มีการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ให้พร้อมใช้งานและทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้ปลอดภัยและเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานมีสื่อพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร ธิอ้าย (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ปารณี เพชรสีช่วง (2561) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ปัจจัยด้านงบประมาณ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการอนุมัติงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้านอย่างชัดเจน และด้านที่เป็นลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการแสวงหาเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นปัจจัยหลักที่จะขับเคลื่อนงานวิชาการ การจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการ จะช่วยให้เกิดการวางแผนในการใช้งบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของรัฐ และเกิดความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และ โชติรส จิโนรส (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและตรงตามวิชาเอกของตน รองลงมา คือ ครูผู้สอนปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ครู และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านที่เป็นลำดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียน และงานด้านต่าง ๆ รวมถึงการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน อยู่ในระดับมาก และ ดาราวรรณ กลิ่นเขตร์การณ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และ ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อการใช้งาน และด้านที่เป็นลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดหา และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาให้มีความทันสมัย โดยมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาผลิตสื่อ และใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสื่อเทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นตัวช่วยดึงดูดความสนใจผู้เรียนให้ได้อย่างเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น จึงส่งผลถึงกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ปัจจัย ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก และ พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า รองลงมา คือ สถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนและด้านที่เป็นลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้เป็นสถานที่ในการทำงานวิชาการ ซึ่งสถานศึกษามีการจัด

บรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงาน เพื่อให้การบริหารงานมีความราบรื่น รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็จะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง การมีอาคารสถานที่ที่เพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก และ บงกช สิทธิบรรจง (2564) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอและชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษาและด้านที่เป็นลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า สถานศึกษามีสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะในการจัดการศึกษา และมีการเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณี เพชรสีช่วง (2561) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดพังงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ปัจจัยด้านชุมชน อยู่ในระดับมาก และ ชไมพร ธิอ้าย (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ปัจจัยด้านผู้บริหาร พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และชัดเจนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการมีความทันสมัยและยั่งยืน และจะช่วยขับเคลื่อนการทำงานของงานฝ่ายวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยประสบการณ์ และความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลก้าวทันต่อระบบการบริหารงานในยุคปัจจุบัน สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผล

ให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐธิดา งามตา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตตองโขง พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และ พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) พบว่า ปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และ ชัยรัตน์ ทับบุรี (2566) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นเหมือนเข็มทิศที่นำทางสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในขับเคลื่อนงานวิชาการในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) ว่า การบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แกร่งกล้า สุวรรณระโพลง (2560) พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประถมศึกษาภูเก็ท โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการทุกด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต้องอาศัยปัจจัยในหลาย ๆ ด้านในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ฝ่ายวิชาการสามารถดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ โชติรส จิโนรส (2565) ว่าจากปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช สิทธิบริวรงค์ (2564) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ พบว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ผู้ปกครองและชุมชน อาคารสถานที่ และครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยมลพร ศรีพลอย (2565) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. พบว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี งบประมาณ อาคารสถานที่ และครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อาคารสถานที่ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครูผู้สอน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.866 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 75.00 ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการต่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ แกรงกล้า สุวรรณโพล (2560) พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช สิทธิบริวรงค์ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ผู้ปกครองและชุมชน อาคารสถานที่ และครูผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.870 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ร้อยละ 75.00 และ ยมลพร ศรีพลอย (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี งบประมาณ อาคารสถานที่ และครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สหสัมพันธ์เท่ากับ .870 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 75.00

ทั้งนี้ ในส่วนของผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) ที่ไม่สามารถพยากรณ์ได้ ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพนั้นสำคัญบางปัจจัยไม่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ โดยสถานศึกษาที่มีงบประมาณอยู่อย่างจำกัดแต่มีการบริหารจัดการที่ดีก็สามารถที่จะจัดการศึกษา

ที่มีคุณภาพสูงได้ โดยใช้ความร่วมมือจากเครือข่ายทางการศึกษาเพื่อช่วยลดข้อจำกัดด้านงบประมาณได้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ก็จะช่วยเพิ่มทรัพยากรได้โดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิดา งามตา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และ พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับ 3 ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ครูและบุคลากร การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งาน และการดูแลรักษาอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
2. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับ 4 ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนต้องมีขนาดที่เหมาะสม มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก และมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครบครัน และทันสมัย การดูแลรักษาอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอต่อการใช้งาน และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ
3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับ 6 ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถอย่างรอบด้าน มีวิสัยทัศน์ที่สามารถมองการณ์ไกลและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันในยุคปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร ชี้อิสต์ย สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อนักที่ เพื่อสร้างความไว้วางใจและความเคารพจากบุคลากรทุกคน

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับ 5 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร ควรจะมีการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมทางการศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ การเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เมื่อสถานศึกษากับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สถานศึกษาก็จะได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

5. ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับ 2 ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านวิชาการและวิชาชีพครู สามารถใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย คอยส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วยความรักและเมตตา ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้เรียนและผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารจัดการงบประมาณที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยสนับสนุนครูผู้สอนให้มีคุณภาพ ต่อการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษา
3. ควรศึกษาปัจจัย ภายนอก และภายในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านวิชาการ

บรรณานุกรม

- กรรณิกา อรรถชัยยะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่].
ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.
https://www.kroobannok.com/news_file/p24344880834.pdf.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลชญา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 [Paper presentation]. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- แกร่งกล้า สุวรรณโพล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา, 4(3), 85-100.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/article/view/198850>.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชานเมืองการพิมพ์.
- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ชไมพร ธิอาย. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มที่ 5 [Paper presentation]. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 และนานาชาติ ครั้งที่ 1 “วิทยาการจัดการวิชาการ 2019 การจัดการนวัตกรรมสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน”, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชัยรัตน์ ทับบุรี. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.

- โชติรส จิโนรส. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 5(2), 87-99. <https://so02.tcithaijo.org/index.php/edunsrujo/article/download/257503/173193/975806>.
- ญาติา สุทธิ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วารสาร HRD JOURNAL*, 14(1), 66-84.
- ณัฐธิดา งามตา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอินโขง [Paper presentation]. *การประชุมทางวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4*, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 [Paper presentation]. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4*, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ประสานการพิมพ์.
- นงนุช อินทรโคกสูง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครสวรรค์. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- บงกช สิทธิบรวงษ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 11(42). <https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=1232&FileArticle=1232-ArticleTextFile-20240107091648.pdf>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา ตุ่มโท. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(5), 303-316. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/255577>.

- ปารณิ เพชรสีช่วง. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 [Paper presentation]. *การประชุมเสนอผลงานระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8*, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปิยะพร เขียวอินทร์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. http://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor_2542pdf.pdf.
- พิรญาณ์ แร่ทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 [Paper presentation]. *การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 8*, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ยมลพร ศรีพลอย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 [Paper presentation]. *การประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 22 “ชีวิตวิถีใหม่ของการศึกษาในสังคมดิจิทัล”*, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2566). *การบริหารงานวิชาการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เหมการพิมพ์. <https://anyflip.com/ygpgu/qioe/basic>.
- วีรวิษณุ อารีสวัสดิ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 7(4). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/253145/171970>.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). *ระบบประกาศผลสอบ O-NET รายโรงเรียน*. <https://newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>.
- สัมมา ธนินทรีย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. <http://bic.moe.go.th/images/stories/article12.pdf>.
- สุภัคดีศิริ แก้วมาพะเนา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 9. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins Publishers.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษระ จตุพร
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการเชิงพื้นที่
วิทยฐานะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
2. นางอุไร จันทรชางเพ็ญ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา
วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ
3. นางสาวธารวิมล กันใจ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านแม่ป๋าม ตำบลปงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ป๋าม
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำเพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท สาขาบริหารศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลกับผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ
ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ
3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีการติดต่อหน่วยงานหรือบุคคลแต่อย่างใด จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง
4. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดีนี้ และขอความกรุณาส่งกลับผู้วิจัยภายใน วันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 จักเป็นพระคุณยิ่ง หากท่าน ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสามารถติดต่อผู้วิจัยที่หมายเลขโทรศัพท์ 065-293-6449 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นิรันดร์ บัวหลวง

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 ชาย
 หญิง
 ไม่ระบุ.....
2. ตำแหน่ง
 ผู้บริหาร
 ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์การทำงาน
 น้อยกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 11-15 ปี
 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หน้าข้อความทางขวามือของท่านที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของสถานศึกษาท่าน
ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัยด้วยกัน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ	ระดับการส่งผล				
		5	4	3	2	1
1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
2	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
3	ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในประเด็นสำคัญ					
4	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และชัดเจนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่ครูและบุคลากรได้					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร					
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
1	ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและตรงตามวิชาเอกของตน					
2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ	ระดับการส่งผล				
		5	4	3	2	1
3	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านวิชาการและวิชาชีพครู					
4	ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน					
5	ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วยความรักและเมตตา					
6	ครูผู้สอนปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน						
1	สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
2	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน					
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะในการจัดการศึกษา					
4	ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา					
5	สถานศึกษามีการเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน					
6	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน					
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้านอย่างชัดเจน					
2	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนการใช้งบประมาณที่วางไว้					
3	สถานศึกษามีการแสวงหาเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ					
4	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ	ระดับการส่งผล				
		5	4	3	2	1
5	สถานศึกษามีการอนุมัติงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้					
6	สถานศึกษามีระบบการควบคุมบัญชีที่มีประสิทธิภาพและรายงานผลการใช้เงินต่อครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					
7	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้					
5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่						
1	สถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน					
2	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร					
3	สถานศึกษามีการปรับปรุง บำรุงรักษาอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมต่อการใช้งาน					
4	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก พัดลม และครุภัณฑ์เพียงพอต่อการใช้งาน					
5	สถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคารสถานที่ ที่มีประสิทธิภาพ					
6	สถานศึกษามีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า					
6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน					
2	สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ	ระดับการส่งผล				
		5	4	3	2	1
3	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อการใช้งาน					
4	สถานศึกษามีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมพื้นที่ของการใช้งานในสถานศึกษา และมีเพียงพอต่อการใช้งาน					
5	สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความทางขวามือของท่านที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้านด้วยกัน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนาหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2	สถานศึกษามีการจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น					
3	สถานศึกษามีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
4	สถานศึกษามีกระบวนการวัดและประเมินผลของการเรียนการสอนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม					
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1

2. การจัดการเรียนการสอน						
1	สถานศึกษามีวิธีการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล					
2	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
3	สถานศึกษามีวิธีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
4	สถานศึกษามีการกิจกรรมหรือวิธีการใดในการฝึกทักษะจัดการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ					
5	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	สถานศึกษามีวิธีการประเมินว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความเหมาะสมต่อผู้เรียน					
3. การวัดผลและประเมินผล						
1	สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด					
2	สถานศึกษามีการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่เหมาะสมและหลากหลาย					
4	สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล การเรียนรู้					
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสร้างหรือปรับปรุงสื่อการสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ					
2	สถานศึกษามีการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ตามเป้าหมายของการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน					
4	สถานศึกษามีการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน					
5	สถานศึกษามีการประเมินผลประสิทธิภาพของสื่อและเครื่องมือการสอนที่ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู บุคลากร และผู้เรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. การนิเทศการศึกษา						
1	สถานศึกษามีกระบวนการให้คำแนะนำและคำปรึกษาเพื่อชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการจัดการศึกษา					
2	สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรของสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูและบุคลากร					
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
5	สถานศึกษามีแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน					
6	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและติดตามผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา					
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรค้นหาปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง					
2	สถานศึกษามีขั้นตอนในการวางแผนและออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้					
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
5	สถานศึกษามีการนำผลจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับเพื่อนครูในสถานศึกษา					
7. การประกันคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีกำหนดแนวทางในการวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
2	สถานศึกษามีวิธีการในการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
3	สถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา					
4	สถานศึกษามีวิธีการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเอง					
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา					
6	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ					

ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
(Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ส่วนที่ 1

ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในประเด็นสำคัญ	+1	0	+1	0.67	นำไปใช้ได้
4	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และชัดเจนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
5	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไข ปัญหาด้านวิชาการให้แก่ครูและบุคลากรได้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร	+1	0	+1	0.67	นำไปใช้ได้
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
1	ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและตรง ตามวิชาเอกของตน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	0.67	นำไปใช้ได้
3	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในด้านวิชาการและวิชาชีพครู	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วยความรัก และเมตตา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	ครูผู้สอนปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน						
1	สถานศึกษามีการทำงานร่วมกับชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดี กับชุมชน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเสนอแนะในการจัด การศึกษา	+1	0	+1	0.67	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4	ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการเชิญปราชญ์ชุมชนมาเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการใช้งบประมาณในแต่ละด้านอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนการใช้งบประมาณที่วางไว้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการแสวงหาเงินสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการอนุมัติงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีระบบการควบคุมบัญชีที่มีประสิทธิภาพ และรายงานผลการใช้เงินต่อครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
7	สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่						
1	สถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
2	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศโดยรวมของอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการปรับปรุง บำรุงรักษาอาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก พัดลม และครุภัณฑ์เพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคารสถานที่ ที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมพื้นที่ของการทำงานในสถานศึกษา และมีเพียงพอต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ส่วนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. การพัฒนาหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้ในหลักสูตร สถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีกระบวนการวัดและประเมินผลของ การเรียนการสอนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความต่อเนื่องและเป็น ระบบ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2. การจัดการเรียนการสอน						
1	สถานศึกษามีวิธีการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
3	สถานศึกษามีวิธีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีการกิจกรรมหรือวิธีการใดในการฝึกทักษะจัดการคิดและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีวิธีการประเมินว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความเหมาะสมต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3. การวัดผลและประเมินผล						
1	สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่เหมาะสมและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มาปรับปรุงการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร สร้างหรือปรับปรุงสื่อการสอนให้มีความทันสมัย อยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพ ของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ ในการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีการเลือกใช้สื่อดิจิทัลที่มี ความเหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการประเมินผลประสิทธิภาพของสื่อ และเครื่องมือการสอนที่ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู บุคลากร และผู้เรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5. การนิเทศการศึกษา						
1	สถานศึกษามีกระบวนการให้คำแนะนำและ คำปรึกษาเพื่อชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือแก่ครู และบุคลากรในการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากร ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูและบุคลากร	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและติดตามผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรค้นหาปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีขั้นตอนในการวางแผนและออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการนำผลจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับเพื่อนครูในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
7. การประกันคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีกำหนดแนวทางในการวางแผน มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	สถานศึกษามีวิธีการในการควบคุมคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	สถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	สถานศึกษามีวิธีการประเมินคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ง รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 30 คน ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านลาน
2. โรงเรียนบ้านม่วงชุม
3. โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
4. โรงเรียนบ้านเวียงฝาง
5. โรงเรียนบ้านม่อนปิ่น
6. โรงเรียนบ้านห้วยหมากเสียม

ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 20 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านนาหวาย
2. โรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ
3. โรงเรียนบ้านหนองเขียว
4. โรงเรียนบ้านแม่ป่าม
5. โรงเรียนบ้านเวียงแหง
6. โรงเรียนบ้านนามน
7. โรงเรียนบ้านจอง
8. โรงเรียนบ้านหลวง
9. โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
10. โรงเรียนบ้านต้นโชค
11. โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
12. โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
13. โรงเรียนบ้านปางปอย
14. โรงเรียนบ้านดงป่าล้าน
15. โรงเรียนบ้านห้วยเฮี้ยน
16. โรงเรียนบ้านหัวนา
17. โรงเรียนบ้านโป่งไฮ
18. โรงเรียนบ้านห้วยม่วง
19. โรงเรียนบ้านโละ
20. โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น

ภาคผนวก ฉ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองบริหารงานวิจัย งานมาตรฐานการวิจัยและสารสนเทศ โทร. 1049

ที่ อว.7308/ว.2647

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2567

เรื่อง ขอแจ้งเลขที่โครงการและผลการพิจารณาโครงการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เรียน นายนิรันดร์ บัวหลวง (นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา)

ตามที่ ท่านได้ส่งเอกสารเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3" (Factors Affecting Academic Administration of School in Chiangmai Primary Educational Service Area Office 3) นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้พิจารณาและมีมติรับรอง และได้ส่งเอกสารรับรองโครงการพร้อมทั้งขอแจ้งเลขที่โครงการของท่าน คือ HREC-UP-HSS 2.2/033/68 เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและติดตามโครงการของท่าน ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งเลขที่โครงการทุกครั้ง ที่มีการติดตามและสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว
2. กรณีมีการส่งเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้ กรุณาระบุเลขที่โครงการดังกล่าวทุกครั้ง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ใ้ขอความร่วมมือท่านปฏิบัติตามข้อ 1 และข้อ 2 ไม่เช่นนั้นทางคณะกรรมการจริยธรรมฯ จะต้องใช้เวลานานพอสมควรในการสืบค้นหาต้นฉบับหรือรายละเอียดโครงการของท่านและอาจทำให้โครงการของท่านล่าช้าได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ดร.วิทวิธ สัจจาพงศ์)

รองประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
The Human Research Ethics Committee of University of Phayao on Humanities and Social Sciences
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

- ชื่อโครงการ** : บัณฑิตที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
: Factors Affecting Academic Administration of School in Chiangmai Primary Educational Service Area Office 3
- เลขที่โครงการวิจัย** : HREC-UP-HSS 2.2/033/68
- ผู้วิจัยหลัก** : นายนิรันดร์ บัวหลวง
- สังกัดหน่วยงาน** : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- ที่ปรึกษา** : ดร.อาภาพรณ ประทุมไทย
- สังกัดหน่วยงาน** : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- วิธีทบทวน** : แบบเร่งรัด (Expedited)
- รายงานความก้าวหน้า** : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

(ดร.วิทวิธ สัจจาพงศ์)

รองประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 20 พฤศจิกายน 2567

วันหมดอายุ : 20 พฤศจิกายน 2568

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นิรันดร์ บัวหลวง
วัน เดือน ปี เกิด	8 พฤษภาคม 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 พธ.บ. (การสอนภาษาไทย), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา, พะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	90 หมู่ 4 ตำบลคือเวียง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	นิรันดร์ บัวหลวง. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3. วารสาร มจร พุทธโสธรปริทรรศน์, 5(1).

